

Մանուկյան տողը.
Առաջին. երեսը 5

Հ Ա Յ Ա Տ Ա Ս Ո Ւ Յ Ա Տ Ա Ս Ո Ւ

Gérant responsable
A. SAKAIAN

ԾԱԳԻԿ և տարարք երկու անգամ կը հրատարակուի Զարեթ-
արքի եւ նարար օրերն : — Տարեկան բաժանորդագրութեան
զինն է 100 դրամ արծար , — Վեցամսեան 50 . — Գաւա-
ռաց համար 115 դր : Վեցամսեան 60

Օր եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղարկել
Ա. Արտօնատէր եւ Տնօրէն Անօն Սահման ,
Կ. Պօլիս , Պապը Ալի հաստէսի թիւ 20 :
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնն իւ չեն տրուիր :

Թիւ 79 Ա. ՏԱՐԵ

ԳԻՒ 40 ՓՈՐԱ

1887 ՄԵԴԱՑԵՐ 23 ԶՈՐԵՔՆ ԱԲԹԻ

Զ Ե Կ Ո Յ Ց

Ի նպաստ իւսկիւտարու հրկիզէ-
լոց համար , անցեալ շաբաթ օրուան
թերթերնուս ամբողջ հասոյթն և ար-
դոյ բաժանորդաց կողմանէ եղած
նուէրներն յառաջիկայ երկուշաբթի
օր կայսերական Բարձր Յանձնաժո-
ղովոյն պիտի յանձնենք , ուստի կը
խնդրուի մեր մեծարոյ բաժանորդնե-
րէն՝ որ իրենց նուէրներն մինչև յա-
ռաջիկայ շաբաթ որ է (Յեպա . 26)
կամ լրագրոյս ցըուիշին և կամ խըմ-
բագրութեանս յղելու բարեհաճին :

Ազգ. Ժողովոյ Մայր Դիւանին կող-
մէ շաբաթ օրը պաշտօնապէս Ամեն .
Ս. Պատրիարք Հօր յանձուեցաւ նորըն-
տիր Քաղաքական Ժողովոյ անդամոց
ցանկը : Ն. Ամենապատուութիւն ան-
միջապէս հրաւիրագրեր ուղղելով նոր-
ընտիր անդամոց՝ նորհաւորեց նոցա-
ընտրութիւնն և կոչումն ըրաւ նոցա-
ազգասիրական զգացմանց , յայտա-
րարելով որ իրենց այս ընտրութիւն
ապացոյց է այն վստահութեան և
համարման դորս կը վայելեն ազդին
առջև : Հետեւարար Ս. Պատրիարք
Հայրն հրաւիրեց զնորընտիր Ժողովա-
կանս որ յառաջիկայ չորեքշաբթի օր
ինխոտ դումարուելով , կազմեն իրենց
դիւանն և գործի ձեռնարկեն :

Կ'ըսուի թէ նորնտիր Քաղաքական
Ժողովոյ անդամոց մէկ մասին հաւա-
նութիւնն առնուած է արդէն :

Վակոր Յակոբ էֆէնտի կէօչէեան ,
որ քիչ մը ատենէ և վեր վառնա կը
գտնուէր , երկուշաբթի առաւոտ մայ-
րաքաղաքս վերագարձաւ Լոյտի շո-
գենաւով , և ուղղակի կայսերական
պալատ գնաց :

Նորնտիր Քաղաքական Ժողովոյ
անդամներէ Վակոր Յակո Սահակ է -

ֆէնտի և Վակոր Մաքսուտ Սիմոն պէտ
հրաժարական զրկած են առ Ամեն .
Ս. Պատրիարք Հայրն :

Իզմիրի ծանուցեալ խնդրոյն նը-
կատմամբ հետեւեալ նամակը մեզ դը-
կուած է ի հրատարակութիւն :

... Խմբագրիր ,

Ամեն գիր , յօդուած , զրոյց և
խօսք , որք աննպաստ են իզմիրի ա-
ռաջնորդ Մելքիսեդեկ Եպիսկոպոսի ,
հերքել և իրը սուտ նկատել ու այն-
պէս ցուցնել կուզեն իւր մի քանի
տասնեակ համախոնք , որոց մեծա-
գոյն մասը իրենց կոյր կրից գերի-
ներն են , և հետեւապէս ամեն բան որ
Մելքիսեդեկի կը վերաբերի իրը լսւ-
ատեսնել բնաբան ըրած են իրենց Այս-
պիսեաց դատաստանը բոլորովին զուրկ-
է կարեւորութիւննէ :

Մինչև ցարդ , այսչափ իրողու-
թեանց և չախչախիչ փաստից առջև
պէտք էր սասանէին իզմիրի առաջ-
նորդին համախոնք ու ձրի փաստա-
բանք , սակայն դժբաղդաբար բաց ի
մի քանի խելահաս և լուրջ անձերէ ,
տակաւին կը շարունակեն յամառիլ
Բայց պահ մը ենդագրենք թէ մին-
չեւ ցարդ եղած զրոյցները և գըր-

ուածները սուտ էին, միայն վերջին խնդիրը Մանիսայի շնորհունակ արեգային՝ Մելքիսեդեկի կոյր գործիքին խնդիրը—բաւական է ապացուցանել և ճշտել Գեր. Մելքիսեդեկ Եպիսկոպոսի և իւր ազգասիրութեան աստիճանները:

Երկու տարիէ ի վեր խնդիր եղած է Մանիսայի ըմբոստ արեղայն Պօլիս դրկելու, և Մելքիսեդեկ ոչ միայն չէ դրկած, ոչ միայն չեղոք չէ կեցած, այլ ձեռքէն եկածն ըրած՝ և ձեռքէն չշեկածն» ալ ընել յաւակնած է որպէս զի Յակոբ վրդ. Պօլիս չ'գայ: Ազգ. իշխանութիւնն անդունած և զՍ. Պատրիարք Հայրն անպատուած է, որոնք ազգին պատիւն են: (1) Մէկ կողմանէ իրը հայրապետ խօսել իւր համախոհից՝ և միւս կողմանէ իրը այն պատասխանագրել առ Ս. Պատրիարքն յաւակնած է, այսու հաւատացունելդարձեալ իւր համախոհից—ուզելով թէ՝ ինք կաթողիկոս (։) ըլլալով պարտաւոր չէ հնազանդիլ Սրբեպիսկոպոսի մը:

Ամենը այս չէ՝ յորմէ հետէ կաթող. ընտրութիւն եղած է, երկու տարիէ ի վեր, սկսած է Վեհ. Սուլթանին ծննդեան և Գահակալութեան Տարեդարձից առժիւ ուզզակի ի Կայս. պալատ չնորհաւորական հեռագիր մատուցանել, մինչ անկէ առաջ ըրած չունէր այնպիսի բան: Մելքիսեդեկեան յաւակնութիւնն . . . մինչև յարդչինք տեսած կամ լսած այսպիսի բան:

Առաջնորդ մը պէտք է ուզզակի Ազգ. Պատրիարքարան մատուցանէ իւր չնորհաւորութիւնը, ինչպէս կը նեն այլ Ազգ. պաշտօնեայք, և Ս. Պատրիարքն ալ կը մատուցանէ համայն Ազգին չնորհաւորութիւնները, հանդերձ երախտագիտական զդաց-

(1) Յոյն բարեկամմը ունիմ որ բաւական լաւ ժանօթիւթիւն ունի մեր Աղդ. գործոց նկատմամբ, մանաւանդ վերջին կայ. Խնդրայն, խօսակցութեան մը մէջ ինձ կը ըսէր թէ՝ ոչ թէ Մելքիսեդեկ՝ որ վիաւտանչ մարդ մընէ, այլ նոյն իսկ Ներէս կամ Խրիմեան լինէր անոր տեղ. Պատրիարքնիդ պէտք էր ամեն զոհողութիւն ընէր զայն պատժելու համար . . . բայց տեսնուեցաւ ձեր Պատրիարքարանի իլիսանութիւնը . . . արեղայ մը չ'կրնար պատժել . . .

մամբ, առ ոտո Ն. Կ. Վեհափառութեան:

Մելքիսեդեկ Սրբազն, Որո՞վ իշխանութեամբ առնես զայդ, կամ ո՞վ ետ քեզ զիշխանութիւնդ զայդ, դուն խիղճ չո՞ւնիս որ ամեն ազգային իրաւունք ոտնակոխ ընելկը նկրտիս քու կամքիդ համար:

Բայց Մելքիսեդեկ Եպիսկոպոս ասոնցմով ալ չը բաւանալով աւելի ծայրայեղ միջոցներու կը գիմէ: Օրինակի համար, երբ Ս. Պատրիարք

հայրն կառավարութեան կը գիմէ զիակոր վրդ. Պօլիս բերել տալու, Մելքիսեդեկ Եպիսկոպոս ամեն ջանք ի գործ կը գնէ Պատրիարքարանի հրամանը անկատար թողելու համար: Ինչպէս մէկ կողմանէ ինք տեղւոյն դպրոցի սաները ժողվելով կերթայ կուսակալին ապարանքը, ի չնորհաւորութիւն Տարեդարձի գահակալութեան Վեհ. Սուլթանին, միւս կողմանէ ալ Մանիսայի արեղային ձեռքը ուղերձ մը կուտայ, որ ան ալ իւր կողմէ տեղւոյն կառավարչին ապարանքը երթայ ի չնորհաւորութիւն, և այսպէս կը կարծէ սիրաշահել զամենեսեան: Մենք չենք ըսէր թէ՝ պէտք չէ ընել այսպիսի բաներ, բայց սա ամեն բաները մէկին այս տարուան մէջ միաքը ինկաւ, անկէ առաջ, տասնը մէկ տարիէ հետէ խելքը ուր էր: Ասոնք ուրիշ բան չեն նշանակեր այլ եթէ կառավարութենէն թիկունք մուրալ . . . հանդէպ Ազգ. իշխանութեան այլ չգիտէր թէ Օսմ. արդարադատ կառավարութիւնը մարդու երես չտար:

Զայս ամենը ի մտի ունելով Մելքիսեդեկի համախոհք թող իրենք դատեն արդ թէ՝ ինչպէս մարդ է Մելքիսեդեկ Եպիսկոպոս:

ինքը կը յուսայ մինչև եօմ մղոնի հասցնել, այնպէս որ այնչափ մղոն հետարութենէ իրարու հանդիպող նաւերն կրնան իրեսց պիտոյքն հաղորդել իրարու որոշ, եթէ ծովային հեռագրի առաքման և լսելու կազմածներն ունին: Որովհետեւ ջուրը շատ լաւ հաղորդող է ձայնի, յուսալի է որ իտիսը այդ գիւտն մեծ արդիւնք յառաջ բերէ:

Փարիզի մեքենագէտն՝ Լարոշէթ, մօտերս Փառիզի (թէ ամերը տէ նասիօն) քեր. մինմէ ջրազնաթիւթարագիտաց առջև փորձ մէրաւ իւր գտած մէկ մեքենայով: Մեքենայն ելեկտրականութեամբ կը շարժի և կը կաղմուի գալարող վարդուրէ մը, որ կոճակ մը պարզապէս ճնշելով հանդիսավայրին ամէն ուզուած տեղէն կրնայ վար իշեցուիլ, և ասով տունն հրդեհէ ապահով այլ և այլ մասանց կրնայ բաժնուիլ: Վարագոյրը ձեղունի մէջ երկաթի ուղայ մը վրայ վերիվայր կը շարժի և ուզուած տեղ վար կրնայ ձգուիլ: Մատի ճշմամբ՝ որպէս այս վարագոյրը կը կառավարուի, միևնոյն ժամանակ ծխան մը կը բացուի, որմէ եթէ հրդեհ պատահի ծուխը գուրս կ'ելլէ, և նաեւ հանդիսատեսաց համար ամէն կողմանէ դուրս փախելու հարկաւորութեան դռներ կը բացուին: Կազմածն՝ որ փորձի ատեն կատարեալ ծշութեամբ և չափազանց արագ կը գործէր, և ամէն հանդիսատեսած չափազանց հաճութիւն կը պատճառէր, այս առաւելութիւնն ալ ունի, որ ի հարկաւորութեան նաեւ ինքնաշարժ կը գործէ: Այսինքն հրդեհի մը ժամանակ եթէ այս մեքենայն շարժելու սահմանեալ անձն վախէն կամ ո՞ր և է ուրիշ պատճառաւ մը զանց առնէ մատով ճնշել կոճակը, այն առեն մեքենայն հրդեհին չերմութեան ազգեցութեամբ ինքիրեն կը սկսի գործել: Բարիզի թատերաց վարչաց շրջանն այս նոր գիւտին մեծ հետաքրիրութիւն կը ցուցընէ և նոյն իսկ քաղաքաց վարչութիւնք Լարոշէթէն լին լինդրած են, որ իւր գիւտն իւրեսց առաջարկէ ի քննութիւն:

Զանձրացուչից ճանճերն յայտնի է որ չար սովորութիւն մ'ունին հայելեաց և պատկերներու ոսկեզօծ շրջա-

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ Փ

Հոչակաւորն իտիսըն ամերիկացի բնագէտն յաջողած է շոգւոյ նոր սուլիչով՝ որ ելեկտրականութեամբ ջրոյ մէջ կը բացուի կը գոցուի, ջրոյ մէջին հեռագիր արձակել, թէեւ գեռ մէկ մղոն հեռաւորութեամբ միայն: Բայց

նակներն աղտոեղելու : Այս աղտոերն պարզ միջոցով մը կը մաքրուին : Առ փափուկ լաթի կտոր մը՝ թաթիս՝ աղ-նիւ գարեջրոյ (աղդ. պիեռ տը կարտ կամ տը գօնսէրվ) մէջ և աղտոեղեալ մասերը թրջէ՛ : Վայրկենի մը մէջ աղ-տերն անհետ եղած են :

Ֆիլատելֆիայէն տրուած բժշկական տեղեկութեանց համեմատ՝ Տր. Մ. Լանկին նոյն տեղոյ հիւանդանոցի բժշկն յաջողած է ածխաթթու կազ մարմնոյն մէջ մուծանելով թոքախտը նաեւ հիւանդութեան վերջին աստի-ճանին բժշկել և հիւանդն աղտոել : Վիէննայի լրագրաց ծանուցմանց կար-դին մէջ կը կարդանք՝ թէ Լանկին արդէն 30 հոգի թոքախտի վերջին վայրկենին բուժած է, և թոքախտը բուժելու այս նոր կերպն վիէննայի կայսերական ընդհանուր հիւանդանո-ցին մէջ արդէն սկսած է յաջողու-թեամբ գործադրուիլ :

Ամերակացիք՝ առանց հակառա-կութեան, ամէն աղդերէ աւելի հը-նարագէտ են : Ահաւասիկ նոր ապա-ցոյց մը կուտայ նիւ-Եորքէ ի կոժա-ուղղուած հեռագիր մը : Հեռագրին բովանդակութիւնն հետեւեալն է՝ «Գ. Թուղթ Յովհաննու, 13—15»: Հեռա-գիրն ընդունողը նոր կտակարանը կը թերթէ և կը գտնէ այն տեղն ըն-դարձակ նամակ մը : «Նատ բան ու-նի քեզ գրելիք՝ բայց չեմ ուղեր թղթով և թանաքաւ գրել : Վասն զի լըուսամ քիչ ատենէ տեսնել զքեզ և բերան ի բերան խօսել : Խաղաղու-թիւն ընդ քեզ : Ողջոյն կուտան քեզի երեխք : Ողջոյն տուր մեր սիրելեաց՝ դաքանչիւր յանուանէ» :

Նիւ-Եորգի մէջ մօտերս սպունդ-ի տես գրուած է : Այս սպունդն՝ որ լորիտայի ծովափունքը գտնուած է, մը ոտք շրջապատ ունի, և առա-նն է Միջերկրական ծովու մէջ գըտ-ուած նշանաւոր սպունդէն ետեւ՝ որ սմն ոտք շրջապատ ունէր և հիմայ ատէլիիս է : Այս հսկայ սպունդն՝ 50 լիտր ջուր կը ծծէ, և փոքրիկ փկի մը տանեաց կը նմանի, 500 արէ աւելի կ'արժէ :

ՀԱՆԴԵՍ

Տէվէ նէ ՀԱԼՏէ Տէվէծի նէ ՀԱԼՏէ
Աման Յակոբան, պիր թէք չա-
գարմըսըն :

— Զագարըմ ամմա, աեաք իւս-
թիւնտէ օլմադ գավլիլէ :

— Ատամ սէն տէ պու վագըթ էվէ
կիտիպ մօմլարը՝ մը եադանագ-սըն :

— Էյ թէք էյի, օթուրուրում ամմա
պէշ ապդգա, զիեատէ օթուրմամ:

— Օլսուն, պէշ տագգա օլսուն,
Աֆէրիմ, հա՛ շէօյլէ . . . Պագսանա
թէղկեահտար, շու պիզիմ թէնէքէյի
տոլտուրսանա :

— Ալէստա կէօղիւմ. սագըզն պու.
իշմէ ալէա սագըզլը, անիսօնլու,
պալլը մաստիքա :

— Աւան քիւհանի կիւեա սէնտէ
մաստիքանը՝ մը մէթէ էտէեօրսուն,
օ տէտիյին սագըզը, անիսօնլու, պա-
լը պիր եէրէ գարըշտըլը ըստ՝ ըաբը-
թալը քէօրէք մէմէսի լարասը օլուր :

— Հա՛, հա՛, հա՛, սէնի պու կէմէ
թէք նէշէլի կէօրիւեօրում:

— Նէշէլի տէմէք տէ սէօղ միւ եա,
տիւն կէնէտէն գալմա տըր, պիր էյ-
լէնտիմ ամմա բիր էյլէնտիմ :

— Աման նէ՛ թէտէ :

— Իշմէ մալիւմ ա . հանը շու . . .
թէ . . . քիւշիւք տէ :

— Մաշալլահ, գըրք պին քէրրէ
մաշալլահ, էյ նէլէր եաբոլըն պագը-
ելը,

— Արթըգ օրասընը սօրմա, օ տէ-
րէնէ ալիմէնապլըզըմ թութմուշ տու-
քի պիր գատէհ մաստիգա վէրէնէ
պիր մէճիտիեէ չէյրէյի վէրիեօրտըմ.
հէմ զանն էտէրիմ քի պու հիսապլա
25 գատար մէճիտիյէ չէյրէյինտէն
ըդմըլը. քէօր օլաերմ եալանըմ եօք:

— Ճանըմ թէշաշ էթմէ ինանտըմ
ամմա, Սերովիկի օ մէճիտիյէ չէյ-
րէքլէրինի տաղըթալըն վագըթ եա-
նընտա եապանճը մապանճը վարմը-
ելը :

— Էյլէ եա վար ըտը . . . հաթտա
աշգըմատա 3 մէճիտիյէլիք ըագըթ իշ-
տիլէր . եանի 12 թանէ տէմէք իս-
թէեօրում, իշմէ աննաեօրսուն եա՛:

— Հա՛ հա՛ աննամաքտա սէօղ միւ
եա 12 չէյրէեին թամամ իւչ մէճի-
տիեէ իտէր, իշմէ հիսապ մէյտանտա
ամա՝ Սերովիկի, սանա էսրարէն պիր
լաֆըմ վար :

— Աման նէ՛ կիպի :

— Կալիպա պապան սէնին պու
հալինի տույմուշ :

— Տէ՛մէ պէ, ըիմտէն տույմուշ :

— Սապր էթ քի սէօլէեիմ : Պու
սապահ Գալրագնըլար պաշընտան
կէշտիմ, բէտէրինին տիւք.քեանըննա
ողրամաք իթտի, եանընտա
պիրի օթուրուեօրտու :

— Նէ՛ պօյտա ատամ ըտը :

— Ատամ, օթուրան ատամն պօ-
եռ կէօրիւնիւր միւ, իշմէ գլըմըզը
եանաքլը՝ օթթա եաշլը պիրիսի իտի :

— Վայ եէզիտ, շիմտի աննատըմ,
պիզիմ Գարիյին պապասը . . . էյ :

— Էյիսի, շունտան պունտան գո-
նուշուքն սիւսլիւ պիր գատըն կէլ-
տի Յ արշըն պասմա ալաճագ օլտու :

— Էյ :

— Դարը պէշ բարա իշին էղիէթ
իտէր, պապանըն տա թագիեաթընը
պիլիրսին ա, Յ բարա իշին թագլա
աթար, աման հանըմ էֆէնտի, ա-
եաղընը էօրէեիմ, գաղանաճազըմ Յ
բարա տըր, քէսմէտէ պասմանը քէ-
սէեիմ տէր :

— Էյ :

— Նիհայէթ օ գատար ըէճա իտէր
քի, 15 բարանըն հաթրըսը իշին սա-
հին գատընըն էթէ յինի էօրմէեէ գալ-
գլըզըր, արթըգ պունուն իւզէրինէ
Գարիյին պապասընըն սապրի թաշըպ՝
«գուզում հաճի ախպար, Յ բարա ի-
շին պիր գարընըն էթէյինի էօրէճէ-
յինէ, Կիթ էլինէ օղունա մաստի-
գա վէր հէր պիր թանէսի իշին պի-
րէր մէճիտիյէ չէյրէյի ալըրսըն տէր
տիւքբանտան տըշարը Փըրլար :

— Վայ մուաննէտ հէրիփ վայ . . .
էյ պէն շիմտի պապամա նէ՛ ճէվապ
վէրէեիմ:

— Սէն եիւղէ կէլմէ, պէն կէօրիւր
իշի թաթըլ եէրինէ պաղլարըմամա,
սէնտէ շու իշտիկիմիզ ըագընըն պիր
չէյրէք պօրնունու վէր տէ, 26 չէյ-
րէյէտ տալեա տէ, զիրա պու հօլար-
տալըդ հէր վագըթ սէօքմէզ :

ԴՊՐԱՑՆԵՐՈՒԻՆ Մէկնին Մէջ

Տ. Հայր, գաս պիտի նայիս :

— Ոչ, քանզի ժամանակացոյցը պի-
տի գրեմ :

—Ետղաքները ի՞նչ ընեն :
—Ինչ որ կուզեն :
—Բայց գիտե՞ս, Տ. Հայր, տըր-
տունջ կընեն տղաքը թէ երկու ամիս
է դաս տուած չունինք :

—Որի՞ն փոյթը, ժամանակացոյցը
լմնալու է :

—Տ. Հայր, դաս պիտի նայի՞ս :

—Ոչ :

—Ինչո՞ւ :

Վասն զի կանոնագրութիւնը պիտի
խմբագրուի, սրբագրուի, մաքրագրուի,
վաւերացուի, շընանակուի, պատէ
կախուի, չկարդացուի, չգործադրուի:

—Բայց աշակերտները դանդատ
կընեն թէ ամիսէ մը հետէ դաս ա-
ռած չունինք :

—Ինձ ի՞նչ փոյթ անոնց գանդա-
տը . այս այսպէս լմնալու է :

—Տ. Հայր դաս պիտի նայի՞ս :

—Ոչ :

—Ինչո՞ւ :

—Վասն զի Հոգաբարձութեան
հաշիւները պիտի կարդադրեմ :

—Մինչև ե՞րբ :

—Մինչև երբ որ լմնայ :

—Եյ դասե՞րը :

—Դաս մաս չեմ գիտեր այս լմն-
ալու է, տօքուզ, երմի, երմի տօ-
քուզ . . .

—Եյ ի՞նչ ընեմ :

—Տղու մը տուր, թող նայի օժուզ
պէշ, գըրգ պիր, պիրէ պիր ելու-
վար տէրթ :

—Տ. Հայր կարգը կսպասէ դա-
սարանի մէջ :

—Չպիտի կընամ նալիլ :

—Ինչո՞ւ :

—Վասն սի Թաղ. Խորհրդարան
պիտի երթամ փարայ ուղելու :

—Տ. Հայր դաս չե՞ս նայիր :

—Ոչ. Վասն զի Պատրիարքարան
պիտի երթամ, նշանխոսութիւն ու-
նիմ, քէսէ պիչէ ունիմ, խոստովա-
նութեան պիտի երթամ, Հաղորդու-
թիւն տալու կանչուած եմ, շուկան
գործ ունիմ, դասատուաց ամսականնե-
րը պիտի տամ, այս ինչ դասատուին
հետ պիտի տեսնուիմ, քահանայից
ժողովին պիտի երթամ, Հոգաբար-
ձութեան նխուին ներկայ պիտի գըտ-
նուիմ, այս ինչ էֆէնտին կանչած է
ևայլն ևայլն :

—Եյ դասե՞րը :
—Դասերը դաս են, դասութենէ
չեն փոխուիր եա :
—Տղաքները կը գանդատիննէ:
—Ինչ ընեն, ընեն, ես իմ գործս
պիտի նայիմ :

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՐՄԱՆ

Անցեալ հինգշաբթի օր առաւօտ-
եան ժամը երկուքը անցած էր, բա-
րեկամիս հետ նստանք շոգենաւ և ե-
լանք Հայտար Բաշայ, անձեւը սոս-
կալի կերպով կուգար, բայց ուխտա-
գնացողներ ոմն ամենեն հոքը չէր,
և զուարժ ինտում երեսով ամենքն
ալ իրենց ճամբորդութեան պայու-
սակներն և կապոցներն շալկած կըու-
նակնին, կը ջանային հասնիլ առաջին
թրէնն, որ պիտի մէկներ յիզմիտ :

Նստանք շոգեկառքը, մեր վա-
կոնը ընականաբար թախտալըն պիտի
ըլլար, որովհ ընկերս խիստ անտեսա-
գէտ ըլլալուն, իրեն յանձնած էի ա-
մեն ինչ որ պիտի կարդադրէր մեր
ճամբորդութեան բոլոր պետքերն, և
այսպէս որոշած էր թէ երրորդ գլա-
սը նստինք : Բուեցինք մեր փոքրիկ
կարպետը նստած տեղերնիս և հան-
գըստացանք : Թրէնը ճամբայ ելաւ,
և մեր վակոնի մէջ գտնուողներն գրե-
թէ ամենքն ալ Հայ էին, երբ երկու
կայարան անցանք, կարծես թէ ա-
մենքն ալ խօսք մէկ ըրածի պէս պա-
յուսակներնին բացին, օղիի և գօն-
եակի շիշերն, հացն՝ միմն և ձուկն և
այլն ինչ որ ունէին հանեցին մէջտեղն
սկսան մէկ կողմէն նախաճաշ մը ընել
և մէկ կողմէն տնկել :

Մենք ալ անոնց հետեւելով, բա-
յինք պայուսակնիս և Աստուած ինչ
որ նուիրեր էր մեզ, նախաճաշ մ'ալ
մենք ըըինք : Այս միջոցին ամէն կող-
մանէ սկսան ձայններն բարձրանալ, և
հետեւեալ խօսակցութիւններն կըլ-
լար որ ընթերցողաց կուզեմ իմաց-
նել :

—Գա Լուսեա տուտու աս ինտոր
կամաց կուտես կոր, միսափերէս զա-
յէր, սա տօլմայէն չառնէս վայ մեղ-
քիս :

—Տուտու ես ալ բաթլիճան տօլ-
մասի կուզեմ :

—Ծո աման տօլման ինչ պիտի ը-
նես, իշտէ քեզի այվա տամ կեր, ա-
ռաւոտուն հարիւր տրամ պօղաչա կե-
րար :

—Գա չէ տուտու, տօլմա կուզեմ :

—Աման տուր չօճուխին գուն ալ
ան քի մէտէն կուզէ կոր նէ թողուտի:

—Նասըլ պիտի ուտէ գուրուկի
վրան գլուխը մէկ կըլլայ :

—Տօլան ձեռքքը ուուր, թող ու
վակոնին բէնճիրէլէն բերանը դու-
ծուելով ուտէ չօճուխը, սօնկրա ձեռ-
քը կը սրբենք :

—Վայ մեղքիս, ամօթ է նստո-
ներն ինչ կրաեն :

—Գա աման ինչ պիտի ըսեն, հո-
եապանճի չիկայ, ուխտի գայոց
ճամբան իրարու քոյր ախպար կըլլա-
մեզ այըըլամիշ չեն ըներ, հոգդ մէ-
ներ :

Անդին ուրիշ խումբ մը :

—Տայը Պէտիկ չագընտը պագ-
երմ, գատէհ եօք շիշէ յի տիւտիւկ էթ

—Եյվալահ տաերճերդըմ, էջու-
ճուքար Ալլահ պիզի քէտէրսիզէնէ
մաշա եէմիշտիշտիրսին . Ա. Ին :

—Տայը քաչ սէֆէրին վար Ա-
մաշա :

—Պէջ սէֆէր տիր պունու ի
գուրպան օլաելմ. Էէր կիմափի
էլլիք օլարաք նէ տիւտիմ իսէ, հո-
օլուն Արմաշ Ս. Աստուածածին վ
տի, գաչա ալըրըմ շիմտիքի զիւպ-
լէրի, պէօյլէ ուխտ եէրէրէրիստէ գ-
րինէ գօյմաեարաք, ճէպէրէրիստէ գ-
րու եայլը պիր կէօլլին քտէն պա-
շէյ պուլամաւըն, պաք քէսէ
իշտէ պէօյլէ հէր վագըմ տօլու Ս
Արմաշ Սուրբ Աստուածածին ա-
սինտէ :

—Վայ տաեր, եօլտա կէօլիւր
պագ նէ ծուն կէթիրէճէկիմ քէսէ

—Ծո գաչա պըրըմ սիզի, սիզ,

Լէֆթէրին Մանօլուն սէսէսի

կիմտի պու Փագիր, կինէ քէ
պէօյլէ տօլույուտը, Փագաթ իմա-
իլէ եօլուա էօլիւմիւ կէօղիւմիւզէ
տըգ. իւչ արգատաշ, կինէ քէտէ
սիզէ կիմտիր կէլսիք, շիմտի
համտ օլսուն իզմիտտէքի Միւթէն
ըլլիք. Բաշա հազրէթէլլիք սայէսին

Խոլլարտա գօրգու աէտիքէրի շէյխն
էսէրի եօդ :

— Եյ տայը շու պէշ տէֆա կիթ-
տին իսէ, նէ նիեէթ գոյտուն :

— Եօդ էօլէ պէտիհավա սէօլէն-
մէզ, շու շիշէյի վէրին պատաելը էյ-
լիյիմիզէ չօճուզլար :

— Աֆիեէթ օլսուն տայը Պէտիկ :

— Օն սէքիզ եաշընտաերտըմ, բէիզ
ուստա Մկըրըն գայըր իլէ ալամա-
նաեա կիթտիք օն ալթը քիշի աջ-
ղազտա պիր Փուրթունա արը թութ-
տու պիզի, հէրիմիզտէ ւեա Արմաշ
Սուրբ Աստուածածին պիզի գուրթար
տէտիք համտ օլսուն ճիւմէմիզտա-
խի քէաէրսիզէ Ֆէնէրէ աթտըգ քէն-
տիմիզի, օ սէնէսի հէրսիմիզտէ պիր-
պիքտէ գալգուրգ կիթտիք Արմաշա,
ծօ իշիմիզտէ Լազ Էօմէր պիլէ վար
բար :

— Եյ իքինէի սէֆէրտէ նէ նիյէթ
իլէ կիթտին :

— Իքիսէիտէ էվլէնմէք իշին նի-
եէթ էթտիմ, գարշըմա էյի պիր սիւտ
էմէն շրդուն տիյի, համտ օլսուն պի-
զիմ քէօր օղունու վէրտի, իկիրմի
սէնէ տիր պիրլիքտէ եաշաեօրուզ պի-
րիպիրիմիզէ պիր գարնագուը տէտի-
զիմիզ եօդ : Իւշիւնիւ սէֆէրտէ էվ-
լատրմը ալտրմ կիթտիմ:

— Հա՛ սէնին կիպի պիր շիշէք տա-
խի օ օլոռու :

— Կինէ էօլէ, չօդ շիւքիւր, պա-
լըգիսանէտէ գօլունը պիւքէն եօդ :

Տէօրտիւննիւտէ, պիզիմ քէօր օղ-
լու հիւմմատան եաթտը, նիյէթ էթ-
տիմ գալգուրգ կիթտիք . օնատա շիւ-
քիւր շիմտիեէ գատար պաշընը եաս-
տըլա գոյտուզու եօդ :

— Եյ շիմոփի նիյէթ նէ տիր:

— Ուզուն էթտիսիզ, օնու շիմտի
սէօլէմէմ, կէրի տէօնտիւքտէն սօնկրա:

Վէրիլէն զիեաֆէթի դաեէթ բարլագ
օլուպ . եալընըլ նիւ-եօրգտան 3851

լիպրա աղըրւըղնտա 16 շիշման ազա-
հազըր պուլունմըշ արը : Պունլարըն
ըէյիսի օլան Մ. Ուալլաս 240 լիպրա .
վէ նիւ-եօրգուն էն շիշմանը օլան Մ.
Թիսոք 408 լիպրա աղըրւըղնտա օլուպ,

մէրգումլար, տէմիր եօլու գաթարը-
նա ըտքիզ օլանագլարը էնատէ,
խազտան պիրի ցիսան էթի եէեէն
ատալար էհալիսի իշին նէ կիւզէլ հէ-
տիեէլիք օլուրլար տէմիշ տիր :

Ամէրիգա մէնալիքը միւնթէմէտ-
սընըն հէր թարափընտան զիեաֆէթէ
կիթմիշ օլան ազանըն միգտարը 100է
պալիզ օլուպ, ճիւմէկսինին ազըրւըղը
6 թօնօ (1) տան զիեատէ իմիշ : Պու
զիաֆէթտէ սօֆրաեա կէթիրիլէն
թամլարը պէր վէճչի աթի պէեան
իտէրիզ :

300 լիպիալըգ պալըք, 400 լիպ-
րալըգ քէպապ օլմուշ թավուդ, 30
պուասօ (պիր էօլչիւ տիւր) ֆուրու-
տա բիշիրիլիշ գլամ, 10 պուասօ
իսթրիտիա, 100 լիպրա իշկէմպէ, 500
լիպրա սըրթան, 2000 ատէտ հաշլան-
մըշ մըսըր պուլուպայը պաշագը, 3 ֆը-
շը եէր էլմասը, 3 ֆըշը բաթաթէս,
75 ատէտ սու գավունու, 30 սէրէթ
շամբանիա վէ 100 ֆըչը պիրա: Պուն-
լարըն քեափփէսի եէնմիշ օլուուլու-
թէմին իտիլիեօր : Լաքին ճէմիչէթ
ազասը, քէստի զէվճէլիրի վէ էվլատ-
լարըլլա պիրլիքտէ կէմիշլէր տիր :

Զիեաֆէթտէն սողրա, տավէիլի-
լէր եէտիքէլինի սինտիրմէք իշին պիր
աղ տօլաշմըշլար արը, վէ պատէհու
պիր պալօ թէրթիպ իտիլմիշ տիմ :
Շըմէնտրֆէր գումբանեասը, զիեա-
ֆէթին թէրթիպտընտան խապէր-
տար օլտուղունտա, նիւ-եօրգտան
վէքիլէրի իշին պիր էմժաա գաթա-
րը թախսիս իթմէքլիկի տիւշիւնմիւշ
իսէ տէ, մէրգումլարը կիւճէնտիրիր
վէսվէսէսիլէ, նիիէթը մէզքիւրէսին-
տէն ֆարիզ կէլմիշ տիր :

ՄէջՄՈՒԱ

Մազիկ — Պիզիմ Հասքէօյտէրի
ըահմէթի 0հան օղուր հօնա Արթի-
նին՝ շու զիքը իթտիկիմիզ զիեաֆէթ-
տէն մահրում գալմասընտան տօլպըը
թէկսիւֆը ազիմիմիզի պէյտան իտէ-
րիզ :

(1) Պ. հէր թօնօ՝ պին քիլոկրամ աղըր-
ւըղնտան զիեատէ տիր :

ԳԼԹՐԻԶՄ

Մո Խաչիկ, աս ինչ պիտի ըլլայ
քուկին պունած ճամբադ, կէնէ բէք
ավլուին չուանը թողուցիր ալլահալէմ
— Ճանըմ էս ինչ ըրած ունիմ քի
տուտու :

— Տահա՛ ինչ պիտի ընես, սա ան-
ցած գիշեր ուր էիր օր լուսցեր էր
էկար նէ :

— Անցած գիշեր թէաթրօն էի,
Բարիզու-Աղքատները խազացին, տես-
նու ինչ ազւոր օյին է, ինչ խըտար
պատուաւոր ընտանիքներ կան նէ,
ամենքն ալ հոն էին :

— Վայ մելքիս, Ստանալոլի մէջ
աղքատին խըմթըսին եկան տէ Բա-
րիզին աղքատները խազուցին :

• • •
Սանա պիր շէյ սօրաճաղըմ ամա
միւսիւ էթիյէն այըպ օլմասըն, չին-
քի մէուաք օլմուշ արը :

— Պէյիս եօդ էֆէնտիմ, սէօլէյին
սօրաճաղընըզը :

— Բարմագլարընըզըն թըրնագլա-
րընը նիշն օ գատար ուզաթըրսընըզ :

— Հա՛, մօնշէռ, օ պիր նօպէս
տիր, եանի պիր թէմիզիք նըշանէ-
սի տիր :

— Եյի ամա միւսիւ էթիյէն, թըր-
նաղընըզ եաքանըզա հիշ ույմամըշ :

• • •
Քա Ֆիլօ, սէնին բաղտըն աչըք արը.
պագ սէնինքի թէաթրօտա գերասան
օլուու :

— Սէնինքի նէ իշտէ տիր, նէ իշ-
տէ օլանագ, թագտսիմտէ Գիրգորուն
գաղինօսընտա ագշամա գատար պրիչ
օյնար :

— Բէշկէ պէնիմքի տէ Գրիգոր ա-
ղանըն գաղինօսընտա պըիչ օյնասա
տա թէաթրօտա զուն օյնամասա :

• • •
Քա Իպրաքսէ տուտու լսեցի՞ր սա
թախմին գործը :

— Ի՞նչ է եղեր հոդի :

— Վայ գլխուս տահա ինչ օրերու
կը հանդիպենք կոր, քա տուներնին
նոր հարս մը չեկաւ, մէյէր հարսին
մարը հարը ֆուխարէյէ, պէլքի եր
տունը ուտելիք կը խրկէ տէյի, նէք-
տար տուտուն ինչ խըտար տօլապ ան-

ՇԻՇՄԱՆ ԱՏԼՄԼԵՐԻՆ Պիր ԶԻԵԱԹԼԻԹԻ

Ամէրիգատա, շիշման ատէմլէրին
պիր շիրքէթի օլուպ, հէր սէնէ պու
շիրքէթ պիր զիեաֆէթ վէրիր : Պու
սէնէ, իշպու շիրքէթին գօնէթթի-
գութ էեալէթինին պիր պէլտէսինտէ

պար կայ նէ կղպանքի տակնէ դըեր։
—Քա իրաւ կըսես կոր։

—Հապա հարսին փորը անօթենայ
նէ կերթայ կեսուրօջը եալվարմիշ կըլ-
լայ, անոնք ալ կը հանեն տիլիմ մը
հաց կուտան եղեր։

—Վույ քուրուկ ինչ խըտար ալ
զէնկին ըլլան նազենիմ չեն ըլլար, սօդ-
րատան կէօրմէն իշտէ ասխըտար կըլ-
լայ։

—Ախ կէնէ մեր աղաներուն օրե-
րը եւելցնէ, տունը բան մը բերեն նէ
կուզէն քի օխտը գրացինին բերանը
համնի։

—Բու . . . մ,

—Մէկ,

—Բու . . . մ,

—Երկուք, երեք, եօթը. քա մարդ-
ելիր, կրակ կայ ալլահէլէմ աներօջտ-
մօտ է, չուտ հագուէ։

—Թո՞ղ տուր, արդարութիւնը
տեղը պիտի գտնէ, ան ինտոր քեզիմ
տէմն հանեց տէ զիս երէց նէ, Աստ-
ուած ալ կրակով անիկայ պիտի երէ։

ԱՐԱԾՆԵՐ

Մանր կը կենաս՝ տըլլայ է կըսեն,
խնդում ըլլաս՝ ճիտայ է կըսեն։

Յուսահատութիւնը օգուտ չունի,
անհոգութիւնն ալ տեղը չունի։

Ամուրի ես՝ աղջկանց մօտ պատիւ
ունիս, կարգուեցար՝ ալ անոնց մօտ
արժէք չունիս։

Խենդ եղար աղջիկան մը՝ և ա-
մուսնացար, խելքդ տուն բերի՛ բաժ-
նուեցար։

Դպրոց կերթաս՝ ուսումնական կըլ-
լաս, դպրոցէն կըլլաս՝ թշուառ կըլ-
լաս,

Կոպիտ եղիր՝ ոսկի ունեցիր,
Ճիւպիէ՛թ երկան ըըիր՝ ամօթդ գո-
ցեցիր։

Առաջնորդ կ'ըլլաս՝ կուտ կունե-
նաս, Պատրիարք կ'ըլլաս՝ ցաւեր կու-
նենաս։

Սկը բուտրան՝ ի՞նչ ընէ, իմաս-
տակը խրատը։

Կ'արբես՝ խմեալ է կըսեն, չխմես
տրտում է կըսեն։

Տասը հատ պարապ գրպան ու-
նենաս՝ հոգդ չէ, բայց մէկը որ լե-
ցուն է՝ հոգիդ հոն է,

Թշուառութեան կը կը հանդպիս՝
հաւատացեալ կ'ըլլաս, կուտի տէր
կ'ըլլաս՝ վօլթէռ կը դառնաս։

Ազգային գործերու չիմառնուին
անտարբեր է կըսեն, եթէ խառնուե-
լու ըլլաս՝ ելլալու ճամբայ մը ունի
կըսեն։

Պարապ պտտելու ըլլաս՝ քեզ մօ-
տեցող չըլլար, գործի մը գլուխ ըլ-
լաս՝ բարև չտուող չըլլար։

Երեսփոխան կ'ըլլաս՝ խօսք կուզ'ու
կը սովիս, կնօշ տէր կ'ըլլաս լոել կը
սովիս։

Ն. Պ.
(Եպուանչեւէ)

Թ Ի Ի Ճ Ճ Ա Ր Ի Ց Է

Ախզուիթանըն քէսատ օլտըզը հէր
քէսէ մալիւմ տիւր, բիյածատա բարա
օլմատըզընը իքի եաշընտա չօճուղլար
պիլէ տիլէրինէ էզպէր իթմիշէր իշ-
թէ պու սէպէպէր իշին օրթա-
լըքտա պիր սուրզունլուք վար, եօք-
սա Ալլահա էմանէթ պաշկա սէպէ-
պիմիզ եօգ, լաքին թէսիւփ իտէ-
նէք պիր չէյ տէ եօգ, չիւնքի թէ-
գատտիւմ իգթիզաւընճա հէր չէյտէ
միւսավաթ օլտըզը կիպի քօքօզուք
տա ումսումի օլտուղունտան, քիմսէ-
նին քիմսէտէն չէքինմէտէ պօրծու
եօք, բարասըզըք ատէթ սըրասընա
կէշտի ալըշըլտը, չիմտի հէրքէս պու
ատէթէ ըայէթ իտէեօր։

Պիր վագըթ նէ ֆէնա ատէթ իտի
քի, պիր ատամըն ճէպինտէ բարասը
օլմատըզը կիպի, օթուրուպ գահը
իտէր իտի, չիմտի պու ատէթէր
գալգտը. հէր քէս զէվինտէ, սէ-
ֆամընտա, բիյածատան գաշան գա-
շանա, մէյխանէլէրտէ չագան չագա-
նա, ասըլ էօմիւր տէ պու տուր ին-

սան վէրէմ օլմաեաճագ եա։

—Թիճարէթ շիմտիքի հալ էր-
քէքլէրէ իշրէթ, գատընլարա սիւս, սա-
թան էմնաֆտա գալտը. չիւնքի պէ-
նիի ատէմ, բարա եօզու տիյնէմէզ, իշէր,
գատըն գըսմը տա բարա եօզու
անլամազ, սիւսլէսիր. տէմէք օլուրքի
օրթալըգտա պիր ազ բարա վարըսա
օնուտա բագըեա սիւսէ, սալթանա-
թա վէրիեօրուզ։

Վէրմէլի եա։

Իքի տիւգ իւչ մավրօ, տէօրթ մաս-
տիգա, պէշ գօնեաք, պիր ապսէնթ,
իքի շարկա պիր պօթին, իւչ միսօ,
իւչ դութու բուտրա, իքի թիւրնիւր,
իշթէ շիմտիքի թիւրնարլըգտա գուլ-
լանըլան թապիրլէր պունլար։ Նէ ի-
տի պիր վագըթ գամպիալ չէքտին մի
բոլիցայը վէրտին պօնօյու կէօրտիւն մի
կիպի պօշ լագըրտրալար կէղէր իտի
բիյածատա, պունլարըն մօտասը կէշ-
տի, շիմտի բիյածատա պիրիպիրլէրի-
նէ ալէ՛ քրլըն պալըզը իլէ ֆինօ մաս-
տիգա չագարմըրն սէօզլէրի գուլա-
նըլմագտա տըր։

Իշթէ թիւճճար բիյածատըն-
տա կէշէն լաֆլար պունլար օլ-
տուգտան սօզրա, արթըգ թիւճա-
րէթէ տաիր պէնտ եաղմազա գալ-
գըմագ պօշ շէյտէ յիլմի։ Պ.

Վիեննայի Միիթարեան Միաբան-
ութեան Հանդէս ամսաթերթին։ Հոկ-
տեմբերի թիւն հրատարակուեցաւ ու-
րոյ բովանդակութիւնն հետևեալնե-
րըն են։

Հնախօսական—Պերսեպոլոյ սե-
պագիրք։

Բնապատմական—Թոչնոց ճաշակը:
Գրական—Պատմութիւն Հայ լը-
րագրութեան։

Բանաստեղծական—Դերասանն։

Տնտեսական—Գիւղական տնտե-
սագիտութիւն։

Արուեստական—Մոմագործութիւն։
Պատմականնորավէպ-Գաւեսիլեա։

ԱՅԼ ՆԻ ԱՅԼՔ

Նորալուրք—Տնտեսական—Ման-
րալուրք։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԵԱՎԿԸՆԱ ԳԱՐԱՅ ԱՆՍԻՄ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՐ ՍՏԱՆՊՈԼ ՎԵ ԱՆԱՏՈԼՈՒ ԻՉԻՆ ՄԻՒՏԻՒՐ ՎԵ ԱՃՀՆԹԵ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԳՈՒՐՄՈՒԴԻ LA ROUENNAISE

1837 ՏԵ ԹԵԿՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ
ՄԼՐՄԱՑ 4000,000 ՖՐԱՆՔ

ԻՆԺԻՆԵՐ ագչէսի տախիլի հիմապ տէկիւ տիր

L'INDUSTRIELLE

ԵԱՎԿԸՆ ՇԻԽԵՍԻՆՑԻՆ . . . . 1,500,000 ՖՐԱՆՔ
ԱՍԼԱ ՄԼՐՄԱՑ 5,000,000

LA CAISSE D'ASSURANCES MUTUELLES

Եանդընտան մա՛տա աղնամ վէ հայվանաթ տախի սիկուրթա օլոնուր.

Թափսիլի մալիւմաթ ալմագ լամեկ յէնիշը Գալաֆատա Գարանթինա սոգազընտա լէօն խանընտա 1, 2, 3, 4, նոմերոլու իտարէխանէյէ թէշրիփ իթմէլէրի.

Եթիրնէ վէ ՇՄՐԻ ՌՈՒՄԷԼԻ սճէնթէ վէ ՄԻՒՑԻՒՐԻ

Գ. ՏԵԼԻԳԱԹՈՍ

ԲԻՒՄԱԿ ԳՐԱՎԱՐԱ, 80 Նումերոս
ԿԵԶ ՎԵ ՃԵՐԱՎԵՐԱ ՄԻԹԷԿԱԼԻԳ

ԱԼԵՄԸ ՇԻԽԵՏԱՎՐԸ

ՏԵԿԸՆԱ Ապազառա կէուէ վէ նէլուրանուրա միւ, թէ ամերի էնվայի արէթ ու էտիք էտիք, եռամուշագ մէ սէրթ լասմի իդացն գառաջուանն մասամուլ մէկատաղ միւլութէ էիթէ, գառաջ պատվարու, չնա ար շիրինկարու, էկը թիթ ապրինալար, պիտի իւ չափա (պարուտէթիթ), միկան իւ չարարէ (թէտակթիթ) վէ էյ ձիս նէոյին թէթը պատվարուաց տու աղը, Մ. Բոլ Ֆունդանան չէր նէկ սշբարբար վէ թամերաթւ էնդէն քիս իւ իւ դիւ վէ տէրէօն տէ իտիր.

— 32 —

— Հոգ չէ կոմ ըսաւ Մուրատնա խիստ ընտիր ֆրանսերէն արտասանութեամբ, ես և աղիկս բաւական դիւրութեամբ կը խօսինք և կը գրենք ձեր լեզուն.

— Յիրաւի կըսեմ պարոն որ առաջին անդամն է որ Պօլսոյ մէջ այս աստիճան յստակ ֆրանսերէն խօսող մը կը տեսնեմ, խնդրեմ պանոն անուննիդ.

— Մուրատնա, ձեր պատրաստական ծառան:

— Արդեօք այն հոչակաւոր Մուրատնան, որուն հրատարակութիւններն հիացմամբ կը կարգայինք հարցուց կոմը զարմանօք:

— Ձեր վսեմութիւնը զիս արժանիքս եւ եւ կը պատուէ. թէպէտ և նոյն հրատարակութեանցս շնորհիւ ժամանակ մը անունս հոչակուեցաւ, սակայն հիմայ բոլոր աշխարհէ մոռցուած, այս իմ միակ աղջկանս հետ կապը ըիմ այսպէս կաթուածահար. արդ կը ներէք որ ես ալ հարցնեմ ձեզի թէ՝ որու հետ պատիւ ունիմ խօսելու:

— Կոմ Օպէռ տիւ Պէյէ դեսպան գաղղիոյ ձեր հրամանին պատրաստ ըսաւ, ձեռքը մատենագրին երկարելով, այս առմիւ ձեզ կը ներկայեմ պարոն էմիլ կիւյեան, դարուս էսքիւլապը:

Տոքմէօրը շնորհալի խոնարհութիւնմը ըրաւ.

— 29 —

— Պատասխանին պիտի սպասեմ աղջիկ. (այն ատեններն ընդհանրապէս օրիորդաց աղջիկ կըսէին)

— Իմ բարի վարպետ Մանուէլ, կարծեմ թէ այս ատոր համար սպասելով վախնամ որ աւելի պիտի մախու.

— Ողջիկ, թէոր սա անուշ լեզուդ և այն մեծ սեւ աչքերդ չըլլան, այս ձիւնին մինչեւ բերա ենելը կլուելու բան չէ:

— Հապա եթէ գիտնաս որ այս նամակը հասցէին տանելով մեծ, մեծ բարիք մը պիտի ընես, այն ժամանակ ինչ կըսես:

— Ահա կերթամ ըսելով, խանութիւն փեղկը վար առաւ և գուռը կղպեց տես կը մոռնայի, ինչպէս է պատուելին (գրագիտաց այն ատենները ընդհանրապէս այս տիտղոսը կուտային):

— Խիստ աղջիկ, շնորհակալութիւն վարպետ Մանուէլ ըսելով, տեղացած ձեան առանց ուշ գնելու արագ քայլերով խրճիթ վերադարձաւ, կրակարանին մէջ միմիայն մոխիր մնացեր էր:

— Խուցը որչափ պաղեր է ըսաւ, առանց ատիկելու վիրաւոր սպային կողմը դարձնել աչերն, անկիւնը թողած կրակարանն առնելով, խոհանոց տարաւ և մէջը քիչ մը ածուխ դնել յետոց, հովին գրաւ որ արծարծի.

ՏՕԳ ԹԷՅՈՐ

Օ. ԳԱԲԱՄԱՃԵԱՆ

Տօգթէօր Օնսիկ, կ. թ. Յ. Գաբամաճեան
էֆ. որ ուսումնասիրած է մասնաւորապէս
ներքին . մորդային և կահանց հիւանդու-
թիւններն պատիւ ունի ծանուցանել Ար-
դոյ Հաւարակութեան թէ՝ հիւանդ կ'ըն-
դունի ամէն օր Եէնի-Գաբու Ալ-Պայաճը-
լար բողոց 40 թիւ իւր տան մէջ և կը
գտնուի ամէն չորեքշաբթի և շաբաթ օրէ-
ը ժամը 8 նէն վերջը Պահճէ-Գաբու
Զարգեան Պօզոս էփէնսի գեղարանը :

Չըրի Խորհրդակցութիւնը ժամը 8 էն
օ, ամէն Հինքարթի իւր ըլնակարանը և
երեքշաբթի օրերը Եսայեան Ճիւանի է-
փէնսի գեղարանը ի Սամաթեայ :

ԽԱԶԻԿ ԷՓԻՆՃԵԱՆ

Մ 0 8 Ի Ս Թ Ա

Յ2 ԳԱԼԱԹԱ ԵՒԻՒՔՈՒԹ ԳԱԼՏԸՐԸՑԵԶ

Իշպու Մօտիսմածա յաղաղացնոտա
հէր նէվ Փիսմանլար վէ Բարիկին սօն
մօտա շարկալարը եարըլըլը :

Վաֆթիզ Խագրմարւ շարկա վէ
սայիրէ իշին զայէխ զարիփ թիւ վէ
չիշչելէր, կէլինիք կրիլանթալար, զէն-
նէ իշին կիւտէրի թէնեն վէ քէթէն վէ

իրէրի էլոհիվէնլէր, էրքէք չօճուքլար
իշին շապկալար սաթթ ըլմադտատ տըրտ
իշպու մաղաղալար թէշրիփէ բաղ-
պէթ պույուրաճաք զէվաթ, կէրէք
եարտրանաք ֆիւտան վէ շապկալա-
ր, ն պիշիմիննէ վէ կէրէք ֆիլաթլա-
րը ն էնվէնիէթիննէ ֆէվգէլատէ մէմ
նուն օլընը :

ԵԶԱԿԱՆ ԱՌԻԹ

Ընթերցասէր հասարակութեան դիւ
րուեին մ'նծայելու նպատակաւ պատ-
շամ դատեցինք մեր գրատան սեփական
զրերէն հետեւեալներն ի վ. ճառ հանել
մէծ գոյն զեղչերով :

Գ. Բ.

Հիւ նոր

Գաղտնիք հաւատաքնութեան
պատկերազարդ :

Բերամի Փիշթրներ, վեպ հեղ.
Արա Գոնսմանթէն, վէպ

թուգ.

Թուարանութիւննդհ. Զհոր.

Առողջորանութիւն ամուս-
նութեան

Հազար և մի առարկաւոր

բանք:

20 15

15 8

10 6

78 20

8 5

10 5

4 5

Բնական որատութիւն նախ-
նական :

3 2

Համապօտագոյն բառարան
Հայ. Գառդ. հանգերձ զը-
րուցատրութեամբ :

10 5

Բառգրքուկ հայ. գագ.
Նոր քերականութիւն հայե-
րէն :

7 4

Ը թերցարան պատկերազարդ
Անշանոն քայեր գաղ. լեզ.

5 3

Էղունելութիւնք ։ ։
Նարեկ պատկերազարդ փո-
ք թ ուկ :

17 10

Նարեկ մեծադիր .
Անդման բազմապատկեր փոքր.

8 4

Առաջնորդ անգ. եղուկ.
Գեղագրութիւն Հայկական :

10 8

Գնել ազգողիեր պէտք է դիմեն մեր
գրատունն Յակորեան խան թիւ 15 : Գա-

ռաներէն յանձնարարութիւնք կընդուն-
ուին պարմանաւ որ 50 դրչի գումարէ

5 3

Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵՑՆ

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՈՐԵՆ
ՊՆՏՈՆ ՈՂՔՈԵՊՆ

ԽՍ ԲԱԳԻՒՐ Յ. Մ. ՀԱՃԵԱՆ

— 30 —

Եւփիմէ փոքր ինչ խոհուն խուցը վերա-
դարձաւ :

— Բժիշկը ապսպրեցիր. հարցուց Մու-
րատնա հայերէն լեզուաւ :

— Այս, բոլորովին մոռցայ ցորեկին ես կեր-
թամբժիշկ մը կը բերեմ, արդէն հիւանդին վի-
ճակը աղէկ է :

— Այս, բայց կուղէի վերըը զննել ան-
դամ մը գժրախտաբար ոչ ես տեղէս կընամ
շարժիլ, ոչ նա :

Եւփիմէ չը պատասխանեց և ժամանակ մը
խուցին մէջ լուսութիւն տիրեց :

Երիտասարդ սպային աչքերը Եւփիմէին
վրայ յառած էին միշտ, և եթէ պատահմանը
միմեանց նայուածքը իրար հանդիպէր, յան-
ցաւոր դպրոցականներու նման, անմիջապէս
աչքերնին կը խոնարհեցնէին :

Նամակն յուղարկուելէ ի վեր հազիւ թէ
ժամ մը անցյած էր, կառք մը կեցաւ խրճի-
թին գրան առջեւ. վարպետ Մանուկէլ որ կա-
ռավարին քով նստած էր, երիտասարդի մը
պէս վար ցատկելով, խրճիթին դուռը շարկաւ:

Եւփիմէ որ կառքին ձայնն առնելով պա-
տուհան վաղած էր, ոչ հայր իմ շքեղ կառք
մը գոչեց :

— Այս, բայց գուըը կը զարնեն աղջիկ
պէտք չէ, որ սպասեն :

Ո. Հ իրաւ է ըսելով, աճապարեց գնաց
գուըը բացաւ :

Եկողն նոյն խկ Օպէու տիւ Պէյէ կոմն էր,
այն ժամանակի Գաղիոյ գեսապանը, որ գես-
պանատան բժիշկն՝ պարոն էմիլ կիւյեանը հետն
առնելով, աճապարած էր անձամբ գալ վի-
րաւորելոյն վիճակն հասկալու :

Եւփիմէի առաջնորդութեամբ երկու բարձր-
աստիճան ահձերը խուցը մտան, մեր վարպետ
Մանուկէն ալ հետաքրքրութենէ մլեալ անոնց
հետեւցաւ :

Տիւ Պէյէ կոմն ինչ սոսկալի ար-
կած ըստու, երիտասարդին ձեռքը բանելով :

— Կոմն, չնորհիւ այս պարոնին՝ նամանա-
ւանդ իւր աղնուուի աղջկան անխուսափելի
մահուրնէ մը ազատեցայ բարի լոյս տոքթէօր
ըսելով միւս ձեռքը տոքթէօր կիւյեանի եր-
կեցուց :

— Կը ցաւիմ որ ըստ դեսպանը՝ որ քա-
ռասուն հինդ տարեկան բարեգէմ մէկն էր
կը ցաւիմ որ աճապարանօք դեսպանատունէն
մեկնելով, թարզ մանս հետս չառի որ պարո-
նին իմ չնորհակալութիւններս մագուցանէի :